

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 16C/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7520200203
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Sinčáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2021:7520200203.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Zuzanou Sinčákovou v spore žalobcov 1/. U. D., H.. XX.X.XXXX, C. N. C. XX, X/ Z. N., H.. XX.X.XXXX, C. N. E., C.X. XX, X/ Q. D., H.. X.X.XXXX, C. N. K. XXX, X/ B. D., H.. XX.X.XXXX, C. N. K. XXX, 5/ N. D., H.. X.XX.XXXX, C. N. S., Š. XX, X/ E. D., H.. XX.XX.XXXX, C. N. Z. XXX, všetci zastúpení JUDr. Michalom Treščákom, ml., advokátom so sídlom v Košiciach, Thurzova 6 proti žalovanej G. D., H.. XX.X.XXXX, C. N. H. E. XXX o neúčinnosť právneho úkonu

rozhodol:

I. Súd určuje, že právny úkon G. D., Q.. D., H.. XX.X.XXXX, bytom H. E. XXX - odmietnutie dedičstva v dedičskom konaní vedenom pod sp.zn. XXD/XXX/XXXX pred Okresným súdom Košice-okolie, ktorým sa vzdala majetku v prospech žalovanej, je voči žalobcom právne neúčinný.

II. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcom v 1.-6.rade trovy konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov rozhodne súd 1. inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 14.1.2020 sa žalobcovia domáhali, aby súd vyslovil neplatnosť právneho úkonu G. D., H.. XX.X.XXXX - odmietnutie dedičstva v dedičskom konaní pod sp.zn. XXD/XXX/XXXX, ktorým sa vzdala majetku v prospech žalovanej.

Podanú žalobu odôvodnili tým, že na Exekútorskom úrade JUDr. Z. T. je pod sp.zn. 246EX 41/17 vedené exekučné konanie proti povinnej Eve Hruškovej, nar. XX.X.XXXX (ďalej len „povinná“) o vymoženie pohľadávky žalobcov 10.649,76 €, priznanej uznesením Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 16C/394/2014 - 89 z 23.2.2017. Povinná bola zároveň rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 18C/196/2017-54 z 22.3.2019 zaviazaná zaplatiť žalobcom náhradu škody vo výške 18.400,24 € a uznesením Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 18C/196/2017 z 24.10.2019 zaviazaná k úhrade trov konania 13.233,28 €. Povinná do dnešného dňa neuhradila žalobcom dlžnú sumu ani len čiastočne. V exekučnom konaní bolo preukázané, že povinná nemá majetok, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcov. Žalobcovia zistili, že žalovaná, ktorá je dcérou povinnej sa stala vlastníčkou nehnuteľností - domu súp. č. 45, postaveného na parcele reg. „L. Č.. XXX a pozemkov parcely reg. „C“. Č.. XXX, Č.. XXX/X B. Č..XXX/X - záhrada o výmere XX Z., všetko zapísané na liste vlastníctva č. XXX, E. Ú. Ď., a to na základe uznesenia vydaného v dedičskom konaní sp.zn. XXD/XXX/XXXX, Č..T. XXX/XX ako aj kúpnej zmluvy, č.z. 302/18. Vychádzajúc z dedičskej postupnosti v zmysle ust. § 473 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka jediným predpokladom vzniku nároku na dedičstvo žalovanej bolo odmietnutie dedičstva zo strany povinnej, jej matky. Povinná, aj napriek tomu, že sú voči nej vedené exekučné konania, úmyselne odmietla dedičstvo v úmysle zmenšiť svoj majetok a tak ho nadobudla žalovaná. Poukázali na § 41a Občianskeho zákonníka a skutočnosť, že odporovať možno nielen právne úkony, na základe ktorých dochádza k scudzeniu majetku (napr. predaj, darovanie), ale aj každý právny úkon, ktorým dochádza k ukráteniu možnosti uspokojenia veriteľom

vymáhanej pohľadávky (napr. odmietnutie dedičstva a pod.) /uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 181/2010/. Odmietnutím dedičstva povinnou (matkou) v prospech žalovanej (dcéry) boli žalobcovia ukrátení, nakoľko dedičstvo po zomrelom mala nadobudnúť povinná a zväčšiť tak svoj majetok, čím by bolo možné z jej majetku uspokojiť pohľadávku žalobcov. Listom z 14.11.2019 sa žalobcovia dovolávali u žalovanej neúčinnosti odmietnutia dedičstva povinnou a vyzvali ju k úhrade sumy zodpovedajúcu výške odmietnutého dedičského podielu povinnej. Žalovaná na výzvu nereagovala.

2. Žalovaná sa k podanej žalobe, ktorá jej bola doručená dňa 30.12.2020 napriek výzve súdu nevyjadrila. Na pojednávanie nariadené na deň 16.9.2021, na ktoré bola riadne a včas predvolaná (predvolanie prevzala dňa 16.6.2021), sa nedostavila, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnila a o odročenie pojednávania nežiadala. V súlade s § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovanej.

3. Tunajší súd uznesením zo dňa 23.2.2017, č.k. 16C/394/2014-89 schválil zmier, ktorým sa G. D., H.. XX.X.XXXX (ďalej aj „G. D., K.“) zaviazala zaplatiť žalobcom sumu celkom 10.649,76 eur. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.5.2017. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 22.3.2019, č.k. 18C/196/2017-54, právoplatným dňa 18.5.2019 bola žalovaná G. D., st. zaviazaná zaplatiť žalobcom istinu spolu 18.400,24 eur s prísl.. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 24.10.2019, sp.zn. 18C/1976/2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26.11.2019 súd zaviazal G. D., st. nahradiť žalobcom trovy konania 13.233,28 eur.

Za účelom vymoženía sumy priznanej uznesením zo dňa 23.2.2017 č.k. 16C/394/2014-89 prebieha pred súdnym exekútorom JUDr. Z. T. exekúcia sp.zn. 246Ex 41/17. Podľa oznámenia exekútora o stave exekučného konania zo dňa 22.11.2017 povinná nevlastní žiaden nehnuteľný majetok, vlastní motorové vozidlo Š. U., rok výroby 1999, ktoré podlieha exekúcii, účet v banke je v mínusovom stave a nie je zamestnaná v žiadnom pracovnom pomere. Pohľadávka je ťažšie vymožiteľná.

Za účelom vymoženía pohľadávky 18.400,24 eur bol dňa 11.12.2019 podaný návrh na vykonanie exekúcie.

4. Podľa informatívneho výpisu z listu vlastníctva č. 125 pre katastrálne územie Ď., X. Ď. A. Ž. N. N.E. H. - S. Q.. L. parc. č. XXX (zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX Z.), Č.. XXX/X (záhrada o výmere 300 Z.) B. Č.. XXX/X (T. X. N. XXmX) B. M. K.. Č. XX H. S. Č.. XXX titulom V 3868/201 zo dňa 5.10.2018 - kúpna zmluva - č.z. 202/18 a Z 4522/2018 zo dňa 27.11.2018 - 10D/493/2018 uznesenie - č.z. 302/18.

5. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 10D/493/2018 vyplýva, že do úvahy prichádzajúcimi dedičmi po neb. A. D. (T. XX.X.XXXX) K.Ú. A. M. - Q. X. (N. 1.), F. D. (N. 1.), Z. D. (N. 1.) B. G. D., K.. (N. 1.). H.a pojednávaní dňa 23.11.2018 dcéra poručiťky Eva Hrušková, st. po upovedomení o svojom dedičskom práve a o možnosti odmietnuť dedičstvo a o náležitostiach a o účinkoch odmietnutia dedičstva dedičstvo odmietla. Na miesto menovanej ako dedičia vstúpili jej deti - Mgr. N. D. N. X/XX, Ž. N. X/XX B. Z. D. N. X/XX. Dedičstvo po poručiťke pozostávajúce z pozemkov S..Č.. XXX B. Č.. XXX/X B. M. K..Č. XX na parcele Č.. XXX N. E.. Ú. Ď. v hodnote 90.000,-eur a zo zostatku na osobnom účte 5,- eur v zmysle dedičskej dohody nadobudla žalovaná bez nároku ustupujúcich dedičov na výplatu hodnoty ich zákonných dedičských podielov. Uznesenie o určení hodnoty dedičstva a o schválení dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva nadobudlo právoplatnosť dňa 23.11.2018.

6. Podľa § 42a ods.1 Občianskeho zákonníka veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

7. Podľa § 42a ods. 2 Obč. zákonníka odporovať možno právnenmu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnenmu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

8. Podľa § 42a ods.3 písm.a) Občianskeho zákonníka odporovať možno tiež právnenmu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobou jemu

blízkou (§ 116 a 117); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

9. Podľa § 42b ods. 1, ods.2 Občianskeho zákonníka právo odporovať právnym úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou. Právo odporovať právnemu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

10. Podľa § 116 Občianskeho zákonníka blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne počítavala ako vlastnú ujmu.

11. Cieľom odporovacej žaloby v zmysle § 42a Občianskeho zákonníka je vyhlásenie právnej neúčinnosti právneho úkonu dlžníka. Prostredníctvom odporovateľnosti sa poskytuje ochrana veriteľovi pred právnymi úkonmi jeho dlžníka, ktoré vedú k zmenšeniu jeho majetku, a tým aj k zmareniu či ohrozeniu možnosti, aby pohľadávka veriteľa mohla byť z majetku dlžníka riadne a včas uspokojená. Právny úkon, ktorému veriteľ odporuje, stráca za stanovených podmienok právnu účinnosť. Neúčinnosť pôsobí iba vo vzťahu k veriteľovi, voči ostatným subjektom zostávajú účinky právneho úkonu zachované. Odporovateľnosť sa uplatňuje žalobou, ktorá smeruje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech, t.j. na koho bol prevedený dotknutý majetok. Rozsudok súdu o odporovateľnosti je nevyhnutným podkladom na to, aby sa veriteľ na základe exekučného titulu vydaného proti dlžníkovi mohol domáhať nariadenia exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku. Veriteľ tak môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu akoby k tomuto úkonu vôbec nedošlo. Preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa nie je podmienkou odporovateľnosti v prípade, ak dlžník realizoval právny úkon s osobami jemu blízkymi (§ 116 a § 117 Občianskeho zákonníka) alebo v prospech týchto osôb. V takomto prípade sa existencia ukracujúceho úmyslu dlžníka predpokladá a zákon konštruuje vyvrátenú domnienku, že úmysel dlžníka ukrátiť jeho veriteľa tieto osoby poznali. K účinnému vyvráteniu tejto zákonnej domnienky (v záujme vlastného procesného úspechu) je nevyhnutné tvrdenie žalovaného - blízkej osoby dlžníka, že dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať a preukázanie konkrétnych úkonov vynaloženia náležitej starostlivosti.

12. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že podaná žaloba je dôvodná. Je zrejmé, že žalobcovia majú voči matke žalovanej pohľadávku priznanú tunajším súdom a vymáhanú v exekučnom konaní. Zároveň bola preukázaná existencia právneho úkonu dlžníčky - odmietnutie dedičstva v dedičskom konaní po svojej nebohej matke, ktorým dlžníčka ukrátila možnosť žalobcov uspokojiť ich dlh voči nej, pretože týmto úkonom odmietla možnosť zväčšiť svoj majetok, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcov. Odmietnutím dedičstva dlžníčkou, ktorej patril podiel na majetku poručiťky v rozsahu 1, nadobudla majetkový prospech okrem iných jej dcéra - žalovaná, a to v podiele 1/12. Žalovaná tvrdenia žalobcov nerozporovala a nepreukázala (a ani netvrdila), že ako osoba blízka dlžníčke (jej matky) úmysel ukrátiť veriteľa nemohla poznať ani pri náležitej starostlivosti.

13. Z uvedených dôvodov, keďže súd mal preukázané splnenie všetkých hmotnoprávných podmienok pre úspešné odporovanie právneho úkonu, podanej žalobe vyhovel.

14. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

16. Nakoľko žalobcovia boli v konaní plne úspešní, bola im voči žalovanej priznaná náhrada trov konania v celom rozsahu. Súd nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by nemal priznať náhradu trov konania v zmysle ust. § 257 CSP.

17. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.